

ZASADY OCENIANIA - JĘZYK POLSKI KLASA 5.

1. SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA UCZNIÓW

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w odniesieniu do wymagań określonych w podstawie programowej oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania. Ocena śródroczna i roczna uwzględnia stopień spełnienia wymagań, samodzielne stosowanie wiadomości i umiejętności oraz postęp ucznia.

Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia z całego roku szkolnego. Oceny bieżące i z prac kontrolnych wyraża się w formie przewidzianej w Statucie Szkoły. Przyjmuje się różnorodne metody oceniania, adekwatne do charakteru umiejętności językowych, komunikacyjnych, czytelniczych, twórczych i medialnych.

- formy ustne: odpowiedzi, rozmowa, prezentacja, recytacja i interpretacja głosowa tekstu
- formy pisemne: krótkie i dłuższe wypowiedzi, karty pracy, dyktanda, prace klasowe
- zadania językowe i zadania wykonywane w przygotowanym otoczeniu
- projekty lekturowe, czytelnicze, artystyczne i międzyprzedmiotowe
- portfolio ucznia, poprawa własnych błędów, samoocena oraz wnioski z informacji zwrotnej – jako dowody osiągnięć i postępów w uczeniu się
- praca indywidualna i grupowa, zadania w przygotowanym otoczeniu Montessori oraz prezentowanie efektów działań – oceniane w zakresie wiadomości i umiejętności przedmiotowych

Kontrolne karty pracy i zapowiedziane prace pisemne przeprowadza się zgodnie z zasadami określonymi w Statucie Szkoły. Zasady uzupełniania pracy przez ucznia nieobecnego, terminy oraz możliwość poprawy oceny wynikają z oceniania wewnątrzszkolnego i są uczniowi przekazywane w sposób przyjęty w szkole.

W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej formie sprawdzenia wiadomości i umiejętności nauczyciel ustala z uczniem sposób i termin umożliwiający wykazanie osiągnięć, zgodnie ze Statutem Szkoły.

Oceniając wypowiedzi pisemne, nauczyciel uwzględnia realizację tematu i celu wypowiedzi, zgodność z formą, kompozycję, spójność, dobór słownictwa, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną oraz adekwatny układ graficzny.

Przy ocenie wypowiedzi ustnej bierze się pod uwagę zgodność z tematem, samodzielność, logikę i spójność wypowiedzi, kulturę języka, dostosowanie do sytuacji i odbiorcy, umiejętność uzasadniania stanowiska oraz uważne słuchanie.

Dyktanda – ocenianie bezbłędnie → celujący 1 błąd → bardzo dobry 2–3 błędy → dobry 4–5 błędów → dostateczny 6–7 błędów → dopuszczający 8 i więcej → niedostateczny	Zasady klasyfikowania błędów • Błędy podstawowe dotyczą zasad ortograficznych zrealizowanych w klasie IV, w szczególności pisowni ó/u, rz/ż, ch/h, „nie” z poznanymi częściami mowy oraz wielkiej i małej litery. • Błędy drugiego rzędu dotyczą pozostałych zrealizowanych zasad. • 2 błędy drugiego rzędu = 1 błąd podstawowy; 4 błędy interpunkcyjne = 1 błąd podstawowy.
--	--

Zeszyt, portfolio, karty pracy i materiały Montessori służą dokumentowaniu procesu uczenia się i mogą stanowić źródło dowodów osiągnięć. Sama estetyka pisma, kompletność zeszytu lub liczba wykonanych zadań dodatkowych nie stanowią samodzielnego kryterium oceny z języka polskiego.

Uczeń może być oceniany z recytacji utworu poetyckiego lub prozy. Oceniając recytację i interpretację głosową, nauczyciel bierze pod uwagę zgodność z tekstem, wyrazistość, intonację, tempo, akcentowanie sensu oraz dostosowanie sposobu wykonania do treści i nastroju utworu.

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia – na podstawie właściwego orzeczenia, opinii lub innych przesłanek określonych w obowiązujących przepisach oraz zgodnie z zasadami przyjętymi w szkole.

2. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO

Uczeń lub jego rodzice mogą ubiegać się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Warunki ubiegania się o otrzymanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zostały określone w Statucie Szkoły.

Podstawa opracowania: PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO w zakresie języka polskiego dla klas IV–VI, obowiązująca w klasie V w roku szkolnym 2026/2027, realizowany program nauczania, Statut Szkoły oraz przyjęte rozwiązania Montessori

3. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

OCENA ŚRÓDROCZNA

	Ocena dopuszczająca. Uczeń potrafi:	Ocena dostateczna. Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz potrafi:	Ocena dobra. Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz potrafi:	Ocena bardzo dobra. Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz potrafi:	Ocena celująca. Uczeń spełnia wymagania na oceny niższe oraz potrafi:
<u>Mówienie – re- cytacja.</u>	• przedstawić zasady dobrej recytacji • recytować tekst opanowany pamięciowo	• recytować głośno, wyraźnie • wyraźnie wymawiać grupy spółgłoskowe i zakończenia wyrazów	• recytować w odpowiednim tempie • dostosowywać oddech do recytowanego tekstu	• wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem emocjonalnym	• samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego utworu
Opowiadanie ustne.	• ustnie opowiadać, zachowując kolejność wydarzeń	• ustnie opowiadać, zachowując trójdzelną kompozycję wypowiedzi	• opowiadać o wydarzeniach zgodnie z planem, troszcząc się o poprawność językową wypowiedzi	• prezentować poprawne i wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi prezentować poprawne i wyczerpujące opowiadanie
<u>Czytanie i odbiór tekstów kultury</u> - epika.	• czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach	• czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu	• zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek</i>, <i>akcja</i>, <i>bohater główny</i>, <i>bohaterowie drugoplanowi</i> • wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

				• porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić wątek główny i wątki poboczne utworu • identyfikować utwór jako powieść	
Teksty publicystyczne. Encyklopedie.	• zdefiniować tekst publicystyczny • rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego	• wskazać tekst publicystyczny • odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii	• odróżnić tekst publicystyczny od tekstu literackiego • określić cechy tekstu informacyjnego • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej	• określić cechy tekstu publicystycznego • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby	• samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje
Wiersz.	• określić podmiot liryczny w wierszu • rozpoznać wers, strofę i rym • wskazać adresata utworu • zdefiniować uosobienie, epitet, zdrobnienie	• przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazać adresata utworu • wskazać uosobienie, epitet, zdrobnienie w wierszu	• określić temat wiersza • określić adresata utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wskazać uosobienia, epitety, zdrobnienia w wierszu • określić nastrój utworu	• nazwać uczucia, jakie wyraża utwór • wskazać uosobienia, epitety, zdrobnienia i określić ich funkcje w wierszu	• zaprezentować informacje o autorze wiersza
<u>Pisanie – praca bieżąca.</u>	• wykonuje podstawowe zadania w zakresie	• samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące	• samodzielnie stosuje poznane wiadomości i	• sprawnie i samodzielnie rozwiązuje zadania oraz	• twórczo i samodzielnie

	niezbędnym do wykazania minimalnych wiadomości i umiejętności • z pomocą sporządza notatkę, uzupełnia kartę pracy lub inną formę dokumentowania wykonania zadania • po wskazówce podejmuje próbę poprawienia błędów	treści zrealizowanych na zajęciach • wykorzystuje zeszyt lub portfolio jako narzędzie porządkowania i dokumentowania najważniejszych efektów pracy • poprawia większość wskazanych błędów i korzysta z informacji zwrotnej	umiejętności w typowych zadaniach • korzysta z materiałów, słowników, kart kontroli lub innych adekwatnych źródeł w celu sprawdzenia i poprawy pracy	wykorzystuje wiedzę w sytuacjach wymagających analizy i łączenia informacji • samodzielnie redaguje i koryguje własną pracę, wyjaśniając najważniejsze poprawki • wykorzystuje informację zwrotną i portfolio do świadomego doskonalenia umiejętności	wykorzystuje opanowane wiadomości i umiejętności w nowych, nietypowych lub złożonych zadaniach • dobiera adekwatne strategie i źródła oraz uzasadnia sposób rozwiązania • na podstawie dowodów uczenia się samodzielnie wyznacza kolejne cele rozwojowe
--	---	--	---	---	---

<u>Pisanie.</u>	• redagować prace pisemne: zgodne z tematem, nie zawsze jednak poprawne pod względem kompozycji, odznaczają się dużą liczbą błędów ortograficznych, interpunkcyjnych, językowych,	• redagować prace pisemne - zazwyczaj poprawne pod względem formy i treści, zawierają jednak błędy ortograficzne, interpunkcyjne, językowe,	• redagować poprawne pod względem formy i kompozycji wypowiedzi pisemne, popełniając niewielką liczbę błędów,	• redagować poprawne pod względem formy ortografii, interpunkcji, języka, kompozycji prace pisemne (pojedyncze błędy),	• redagować bezbłędne prace pisemne (poprawność ortograficzna, interpunkcyjna, językowa, kompozycyjna), o interesującej treści, poprawnej formie
Opowiadanie z dialogiem.	• wskazać elementy wyróżniające opowiadanie • komponować początek opowiadania • podejmować próby redagowania prostego opowiadania twórczego • podejmować próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu	• ułożyć plan wydarzeń • zredagować opowiadanie twórcze, pamiętając o akapitach i poprawności językowej pracy • wprowadzić do opowiadania dialog, opis	• zredagować opowiadanie twórcze • zredagować opowiadanie zgodnie z planem • wprowadzić do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję, wydzielić akapity	• zredagować poprawne opowiadanie z dialogiem, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi, • wskazać, jaką funkcję może pełnić dialog w wypowiedzi	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń
Opis.	• opisać krajobraz, obraz, postać w kilku zdaniach	• dobierać wyrazy bliskoznaczne • dobierać przymiotniki określające kolory, kształty • zredagować opis krajobrazu, obrazu, postaci	• stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej, redagując opis krajobrazu, obrazu, postaci poprawny pod	• zredagować opis, zachowując poszczególne elementy • stosować odpowiednią kompozycję, bogate słownictwo w	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, obrazu,

		• wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej	względem językowym i ortograficznym	wypowiedzi pisemnej, redagując opis krajobrazu, obrazu, postaci	postaci unikając powtórzeń i wykazując się oryginalnością w ujęciu tematu
List, e-mail.	• wymienić zasady pisania listów oraz listów elektronicznych • podjąć próbę zredagowania listu, e-maila do kolegi	• zredagować list, e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych	• poprawnie zredagować list, e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do adresata i zwroty pożegnalne • informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku	• poprawnie zredagować list, e-maila • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty • informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym	• zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji
Sprawozdanie.	• skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia • stworzyć plan sprawozdania	• odróżniać w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej	• zredagować sprawozdanie z wycieczki, pamiętając o poprawności kompozycyjnej i językowej pracy • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity	• zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń

		podejmować próby wydzielania akapitów			
<u>Nauka o języku</u> – fonetyka.	• odróżnić głoskę od litery • odróżnić literę od sylaby • podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde	• odróżnić samogłoskę od spółgłoski • określić liczbę głosek w wyrazie • dzielić wyrazy na sylaby • odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• wskazywać spółgłoski i samogłoski • określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie • określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski • samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab w każdym wskazanym wyrazie • samodzielnie określać spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi	• samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału • bezbłędnie zapisywać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
Czasownik.	• wskazywać czasowniki wśród innych części mowy • wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika • wskazać bezokoliczniki • wskazać czasowniki w formie osobowej • uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników • wymienić tryby czasownika • odmieniać czasownik przez osoby i liczby w	• odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określać osobę i liczbę czasownika • odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej • wskazać nieosobowe formy czasownika • przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę	• określać rodzaj czasownika • odmieniać czasowniki przez liczby i osoby • stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach • rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika • odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych	• określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika • stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym • określać, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik • zredagować przepis, używając bezokoliczników • wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika • odróżnić czasowniki w	• zredagować krótkie teksty, używając poprawnych form czasu przyszłego • samodzielnie i bezbłędnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika • przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika • zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe

	trybie orzekającym • wyjaśnić pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	czynności • wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym • odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym • uzupełnić zdania właściwymi formami czasowników • wskazać formy dokonane w tekście • wskazać zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształcać czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i> • określić tryb czasownika występującego w zdaniu • układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym • tworzyć czasowniki dokonane od niedokonanych • wskazywać czasowniki nieprzechodnie	trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym • ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika • stosować czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście • wymienić sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnić dlaczego	formy czasownika • zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i> • poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym • przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń
Rzeczownik.	• wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika • zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite • przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odmieniać rzeczowniki zakończone na <i>-um</i>	• określać rodzaj rzeczownika • odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki • wskazywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych • odróżniać rzeczowniki występujące tylko w liczbie	• stosować rzeczowniki w odpowiednich formach • określić rzeczowniki własne i pospolite • przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych • stosować w wypowiedzeniach	• określać przypadek i liczbę danego rzeczownika • odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych • poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite • stosować w wypowiedzeniach poprawne formy	• rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika • samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne

		pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej	poprawne formy rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej	rzeczowników o nieregularnej odmianie	
Zdrobnienia i zgrubienia.	• wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia • tworzyć zdrobnienia	• wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika	• odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów • stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia	• odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych	• zredagować kilkudzaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
Przymiotnik.	• wskazać przymiotniki wśród innych części mowy • wymienić stopnie przymiotnika • rozpoznać stopień przymiotnika	• odmieniać przymiotniki przez liczby i przypadki • stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny • odróżnić stopniowanie proste od opisowego	• określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej • zastosować przymiotnik w odpowiednich formach • stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny • stopniować przymiotniki w sposób opisowy • rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniują	• stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na -cy, -dzy, -czy, -ży w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej • tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników	• zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie • zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie
Liczebniki.	• wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki	• odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe	• stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych	• stosować poprawne formy liczebników wielowyrzowych • zawsze poprawnie	• zredagować informację, używając liczebników w odpowiednich formach

	główne i porządkowe • podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat	• przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy	• stosować poprawne formy liczebników zbiorowych • stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych	zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych	• samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny • bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe
Przysłówek.	• wskazać przysłówki wśród innych części mowy • wymienić stopnie przysłówka • wskazać przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym	• wyszukać przysłówki w tekście • rozpoznać przysłówki pochodzące od przymiotników • tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówek	• tworzyć przysłówki od przymiotników • posługiwać się przysłówkami w zdaniu • stopniować przysłówki w sposób prosty i opisowy	• określić znaczenie przysłówek w zdaniu • stopniować przysłówki w sposób prosty regularny i nieregularny	• zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówek w różnych stopniach
Spójniki. Przyimki.	• wskazać spójniki wśród innych części mowy • wskazać przyimki wśród innych części mowy • zdefiniować wyrażenia przyimkowe	• rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy • rozpoznać wyrażenia przyimkowe	• rozróżniać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	• określić znaczenie przyimków w zdaniu • określić funkcję spójnika w wypowiedzi	• zredagować tekst z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych • poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr</i>,
<u>Ortografia.</u> Pisownia - wyrazy z częstką	• wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym	• odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od	• stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką	• bezbłędnie zapisać częstkę <i>by</i> z czasownikami w formie	• przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub

<i>by.</i>	- wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i bezokolicznikami - poprawnie zapisać część <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej	innych form czasownika - wymienić zasady zapisywania części <i>by</i> ze spójnikami - zastosować zasady zapisywania części <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami	<i>by</i> i poprawnie je zapisywać poprawnie zapisywać część <i>by</i> ze spójnikami	osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami	rozdzielną pisownię części <i>by</i>
Ę lub q w zakończeniu wyrazów.	przedstawić zasady pisowni <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedorosłych	- poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym - poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym	- poprawnie zapisywać <i>ę</i> w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego - poprawnie zapisywać <i>q</i> w zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników	- poprawnie zapisać <i>ę</i> w nazwach istot niedorosłych - poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć, powiedzieć, jeść, umieć, rozumieć</i>	bezbłędnie zapisywać <i>ę</i> i <i>q</i> w zakończeniach wyrazów
Pisownia wyrazów z ó i u.	- wymienić zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> - poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -<i>ów, -ówka, -ówna</i>	- zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> - tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ó</i> wymiennym	- poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -<i>uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec</i> - korzystać ze słownika ortograficznego	- poprawnie zapisywać zdrobnienia - poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym	- samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego - poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną
<u>Interpunkcja.</u>	wskazać dwukropek w tekście	stosować dwukropek przed wyliczaniem	stosować dwukropek przed wprowadzaniem	stosować dwukropek zgodnie z zasadami	bezbłędnie zapisać tekst, stosując w

	wymienić zastosowanie dwukropka		dialogu stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu	interpunkcji	odpowiednich miejscach dwukropek
<u>Praca własna Montessori, portfolio i samokontrola</u>	- korzysta z przygotowanego otoczenia i materiałów wspierających wykonanie zadania przy pomocy nauczyciela - gromadzi podstawowe dowody własnej pracy - podejmuje próbę poprawienia błędu na podstawie wskazówki, karty kontroli lub informacji zwrotnej	- wybiera spośród wskazanych zadań takie, które pozwalają ćwiczyć wymagane umiejętności, i doprowadza je do zakończenia - korzysta z kart samokontroli i materiałów Montessori do sprawdzenia wykonanej pracy - wskazuje w portfolio przykład postępu, trudność i konkretny cel dalszej pracy	- samodzielnie organizuje wykonanie zadania polonistycznego i dobiera adekwatny materiał lub kartę kontroli - poprawia błędy oraz wykorzystuje informację zwrotną do kolejnych prób - dobiera dowody uczenia się pokazujące rozwój określonej wiadomości lub umiejętności	- świadomie dobiera sposób pracy i materiał do celu edukacyjnego - analizuje własne błędy i wyjaśnia, co zmienił w poprawionej pracy - wykorzystuje portfolio i samoocenę do planowania dalszego rozwoju umiejętności polonistycznych	- samodzielnie i twórczo wykorzystuje materiały Montessori w nowych lub złożonych zadaniach polonistycznych - formułuje trafne wnioski o własnym uczeniu się na podstawie konkretnych dowodów - inicjuje lub rozwija projekt, który pozwala wykazać opanowane wiadomości i umiejętności

OCENA ROCZNA

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych ocen śródrocznych oraz:

<u>Czytanie i odbiór tekstów kultury.</u> Mit.	- czytać głośno i cicho - wymienić bohaterów utworu - wymienić najważniejsze	- czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawić bohaterów	- czytać głośno, wyraźnie - opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze	- czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - ciekawie, dokładnie opowiedzieć o	korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej lub
---	--	--	---	--	---

Baśń. Nowela. Powieść.	wydarzenia przedstawione w utworze • wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit • zdefiniować związek frazeologiczny • zdefiniować baśń • zdefiniować nowelę • zdefiniować punkt kulminacyjny • określić, czym jest puenta • zdefiniować powieść przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu • określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści	utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować kilka zdań na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu • wskazać związek frazeologiczny • wymienić charakterystyczne cechy baśni • wymienić charakterystyczne cechy noweli • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej, przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń	• określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście charakterystyczne cechy mitu • objaśniać znaczenie związków frazeologicznych • objaśniać znaczenie związków frazeologicznych • wskazać w tekście charakterystyczne cechy baśni • określić narratora utworu • określić cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście charakterystyczne cechy noweli • wskazać w utworze punkt kulminacyjny • wskazać w utworze puentę • określić tekst jako powieść przygodową	wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit, baśń i wskazać w nim charakterystyczne cechy • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli • wyjaśnić, jak rozumie puentę utworu	chińskiej • zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan • wyjaśnić przenośne znaczenie wyrażenia i związków frazeologicznych • zaproponować inny tytuł dla fragmentu tekstu • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów • zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania lektury • określić, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia
---	--	--	---	---	---

				• porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • opisać cechy, uczucia bohaterów • wytłumaczyć przesłanie utworu	
Czasopisma.	• zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo	• poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo	• odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo	• rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo	• zaprezentować zawartość wybranego czasopisma • przygotować artykuł do gazetki szkolnej
Wiersz.	• wskazać podmiot liryczny • zdefiniować wers i strofy, refren, piosenkę • podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych • zdefiniować przenośnie i epitety, porównania	• przedstawić podmiot liryczny • wskazać w tekście wersy i strofy • wskazać rymy dokładne i niedokładne • wskazać w utworze refren • wskazać w tekście epitety • wskazać cechy piosenki	• odróżniać rymy dokładne od niedokładnych • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • wskazać w tekście przenośnie • wymienić uczucia, jakie wyraża utwór • określić cechy piosenki	• określić funkcję epitetów, przenośni, porównań w utworze	• samodzielnie analizować i interpretować utwór liryczny, wskazując funkcję środków stylistycznych
<u>Pisanie - Dedykacja.</u>	• zredagować dedykację według wzoru	• zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy	• stosować zwroty grzecznościowe • stosować odpowiednią kompozycję i układ	• zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną

			graficzny		dedykację
Opowiadanie twórcze.	• zredagować opowiadanie twórcze • wprowadzać dialogi	• planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan • wprowadzać dialogi	• zredagować opowiadanie twórcze • zachować trójdzielność kompozycji opowiadania • określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planować zaskakujące zakończenie (puentę)	• stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę)	• samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego • świadomie i celowo stosować odpowiednie sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
<u>Nauka o języku.</u> Wykrzyknik.	• wymienić zasady użycia wykrzyknika	• stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach	• stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia	• stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi
Składnia. Wypowiedzenia Zdania.	• zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań	• wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań	• odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań • przekształcać	• stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań	• zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń

			równoważniki zdań na zdania		
Podmiot. Orzeczenie.	• zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • zdefiniować podmiot szeregowy, podmiot domyślny	• wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia • wskazać podmiot szeregowy, podmiot domyślny	• odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia należą do grupy podmiotu, a które do grupy orzeczenia • określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu	• uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego	• samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych • bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
Przydawka.	• zdefiniować przydawkę • wymienić pytania, na które odpowiada przydawka • stosować przydawki w zdaniu	• wskazać przydawkę w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka	• ustalić pytania, na które odpowiada przydawka • sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki	• zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych • sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki	• wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki
Dopełnienie, okolicznik.	• zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu	• wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie	• ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik • zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych	• zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych	• wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki

		• rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik			
Związki wyrazowe.	• zdefiniować związek główny i związki poboczne • wskazać w zdaniu związek główny	• wskazywać związki wyrazowe • wskazać w związkach wyrazowych wyrazy określające i określane • wskazać w zdaniu związki poboczne	• tworzyć związki wyrazowe • wypisać ze zdania związki poboczne	• rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte • wskazywać w utworzonym zdaniu związek główny i związki poboczne	
Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie.	• zdefiniować zdania złożone współrzędnie • zdefiniować zdania złożone podrzędnie • zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym • układać zdania złożone ze zdań składowych	• wskazać zdanie złożone współrzędnie • wskazać zdanie złożone podrzędnie • wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie • wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie • stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone	• odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie • wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	• odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy
Przecinek w zdaniu.	• wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienić spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać	• zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu	• poprawnie stosować zasady użycia przecinka w zdaniu	• stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)

	przecinka				
Frazeologia.	• wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii	• wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych • odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania	• stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii • zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi	• wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych	
<u>Ortografia - pisownia</u> wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i>.	• wymienić zasady pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
Pisownia wyrazów <i>rz</i> i <i>ż</i> .	• wymienić zasady pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na <i>-arz</i>, <i>-erz</i>, <i>-mistrz</i>, <i>-mierz</i>	• zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i>	• tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym • poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na <i>-eż</i>, <i>-aż</i>, <i>-erz</i>, <i>-arz</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
Wielka litera.	• wymienić zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk,	• zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów,	• poprawnie zapisywać imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni	• poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia

	pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet	przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych • stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów • stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet • wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów	świętecznych • poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet • stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców • stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów • korzystać ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców • samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego	wielką i małą literą)
Pisownia nie.	• podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami	• stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami	• poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i>	• zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi
Interpunkcja. Wielokropek.	• podać zasady użycia wielokropka	• stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego	• stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji	• stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)

		tekstu			
<u>Praca własna</u> <u>Montessori,</u> <u>portfolio i</u> <u>samokontrola</u>	• korzysta z przygotowanego otoczenia i materiałów wspierających wykonanie zadania przy pomocy nauczyciela • gromadzi podstawowe dowody własnej pracy • podejmuje próbę poprawienia błędu na podstawie wskazówki, karty kontroli lub informacji zwrotnej	• wybiera spośród wskazanych zadań takie, które pozwalają ćwiczyć wymagane umiejętności, i doprowadza je do zakończenia • korzysta z kart samokontroli i materiałów Montessori do sprawdzenia wykonanej pracy • wskazuje w portfolio przykład postępu, trudność i konkretny cel dalszej pracy	• samodzielnie organizuje wykonanie zadania polonistycznego i dobiera adekwatny materiał lub kartę kontroli • poprawia błędy oraz wykorzystuje informację zwrotną do kolejnych prób • dobiera dowody uczenia się pokazujące rozwój określonej wiadomości lub umiejętności	• świadomie dobiera sposób pracy i materiał do celu edukacyjnego • analizuje własne błędy i wyjaśnia, co zmienił w poprawionej pracy • wykorzystuje portfolio i samoocenę do planowania dalszego rozwoju umiejętności polonistycznych	• samodzielnie i twórczo wykorzystuje materiały Montessori w nowych lub złożonych zadaniach polonistycznych • formułuje trafne wnioski o własnym uczeniu się na podstawie konkretnych dowodów • inicjuje lub rozwija projekt, który pozwala wykazać opanowane wiadomości i umiejętności
<u>Praca bieżąca</u>	• wykonuje podstawowe zadania w zakresie niezbędnym do wykazania minimalnych wiadomości i umiejętności • z pomocą sporządza notatkę, uzupełnia kartę pracy lub inną formę dokumentowania	• samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące treści zrealizowanych na zajęciach • wykorzystuje zeszyt lub portfolio jako narzędzie porządkowania i dokumentowania najważniejszych efektów pracy • poprawia większość	• samodzielnie stosuje poznane wiadomości i umiejętności w typowych zadaniach • korzysta z materiałów, słowników, kart kontroli lub innych adekwatnych źródeł w celu sprawdzenia i poprawy pracy	• sprawnie i samodzielnie rozwiązuje zadania oraz wykorzystuje wiedzę w sytuacjach wymagających analizy i łączenia informacji • samodzielnie redaguje i koryguje własną pracę, wyjaśniając najważniejsze poprawki • wykorzystuje informację	• twórczo i samodzielnie wykorzystuje opanowane wiadomości i umiejętności w nowych, nietypowych lub złożonych zadaniach • dobiera adekwatne strategie i źródła oraz uzasadnia sposób rozwiązania • na podstawie dowodów

	wykonania zadania • po wskazówce podejmuje próbę poprawienia błędów	wskazanych błędów i korzysta z informacji zwrotnej		zwrotną i portfolio do świadomego doskonalenia umiejętności	uczenia się samodzielnie wyznacza kolejne cele rozwojowe
--	--	--	--	---	--

- Zasady i terminy poprawy ocen bieżących określa Statut Szkoły; termin ustala nauczyciel z uczniem zgodnie z tymi zasadami.

4. WYMAGANIA OGÓLNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena celująca – otrzymuje ją uczeń, który:

- w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy V i samodzielnie stosuje je w sytuacjach nowych, nietypowych i złożonych
- interpretuje teksty kultury w sposób pogłębiony, uzasadniając własne odczytanie i trafnie posługując się poznanymi pojęciami
- tworzy bardzo dobrze skomponowane, poprawne i oryginalne wypowiedzi ustne oraz pisemne, świadomie dostosowane do celu i odbiorcy
- samodzielnie wyszukuje i krytycznie wykorzystuje informacje, rozróżnia fakt od opinii i analizuje proste przekazy medialne
- samodzielnie planuje, monitoruje i doskonali własny proces uczenia się, wykorzystując projekty, portfolio i informację zwrotną do dokumentowania osiągnięć

Ocena bardzo dobra – otrzymuje ją uczeń, który:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy V
- samodzielnie analizuje i interpretuje poznane teksty, uzasadnia opinie oraz wyjaśnia działanie wybranych środków językowych i artystycznych
- tworzy spójne, poprawne językowo, ortograficznie i interpunkcyjnie wypowiedzi o właściwej kompozycji
- sprawnie wykorzystuje wiedzę o języku, słowniki i inne źródła informacji
- samodzielnie planuje pracę nad wymaganiami, poprawia błędy, korzysta z samooceny i potrafi wskazać konkretne dowody postępu

Ocena dobra – otrzymuje ją uczeń, który:

- w dużym stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane dla klasy V
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania i z niewielką pomocą radzi sobie z zadaniami trudniejszymi
- rozumie teksty, wyszukuje potrzebne informacje, omawia ich najważniejsze elementy i uzasadnia proste wnioski

- tworzy zrozumiałe i uporządkowane wypowiedzi, popełniając nieliczne błędy
- zwykle samodzielnie wykonuje i organizuje zadania polonistyczne, korzysta z kart kontroli lub innych materiałów, poprawia błędy i wykazuje wymagane umiejętności w zadaniach projektowych

Ocena dostateczna – otrzymuje ją uczeń, który:

- opanował większość podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy V oraz samodzielnie wykonuje typowe zadania
- rozumie czytany tekst, wyszukuje informacje, określa temat, podstawowe elementy świata przedstawionego i potrafi sformułować prosty uzasadniony wniosek lub opinię
- rozpoznaje i stosuje poznane pojęcia literackie i językowe, określa podstawowe kategorie gramatyczne oraz wykorzystuje poznane zasady ortograficzne i interpunkcyjne w typowych przykładach
- tworzy uporządkowane, zgodne z tematem wypowiedzi ustne i pisemne o poznanej formie; błędy mogą występować, ale nie zaburzają kompozycji ani komunikatywności tekstu
- korzysta z materiałów Montessori i kart kontroli jako narzędzi wspierających wykonanie zadań, poprawia większość wskazanych błędów oraz dokonuje prostej samooceny własnych osiągnięć

Ocena dopuszczająca – otrzymuje ją uczeń, który:

- opanował minimalny zakres wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego uczenia się
- z pomocą nauczyciela odczytuje podstawowe informacje z tekstu i rozpoznaje najważniejsze elementy omawianych zagadnień
- podejmuje próby tworzenia krótkich wypowiedzi ustnych i pisemnych, mimo licznych błędów
- z pomocą stosuje podstawowe zasady językowe, ortograficzne i interpunkcyjne
- z pomocą korzysta z przygotowanego otoczenia, wskazówek i kart kontroli, aby wykazać podstawowe osiągnięcia oraz podjąć próbę poprawy własnej pracy

Ocena niedostateczna – otrzymuje ją uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do spełnienia wymagań na ocenę dopuszczającą
- mimo systematycznego wsparcia nie wykonuje najprostszych zadań związanych z czytaniem, komunikacją, językiem i tworzeniem wypowiedzi
- nie rozumie podstawowych informacji zawartych w tekstach dostosowanych do poziomu klasy V
- nie potrafi sformułować komunikatywnej wypowiedzi nawet przy znacznej pomocy
- mimo zapewnionego i adekwatnego wsparcia nie wykazuje osiągnięć na poziomie niezbędnym do uzyskania oceny dopuszczającej

5. PRZELICZNIK OCEN

Uwaga: przelicznik ma charakter pomocniczy i dotyczy wyłącznie prac punktowanych; nie służy do mechanicznego ustalania oceny śródrocznej ani rocznej. W razie rozbieżności stosuje się zasady oceniania wewnątrzszkolnego określone w Statucie Szkoły.

PRZELICZNIK	OCENA	OPIS
0–39%	niedostateczny	E – uczeń nie spełnia wymagań koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej.
40–54%	dopuszczający	D – uczeń z pomocą wykonuje zadania podstawowe i wykazuje minimalny poziom opanowania wiadomości i umiejętności.
55–69%	dostateczny	C – uczeń opanował większość podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych dla klasy V, samodzielnie wykonuje typowe zadania, stosuje wiedzę w poznanych sytuacjach i potrafi poprawić część własnych błędów; dopuszczalne są błędy, które nie uniemożliwiają poprawnego wykonania zadania.
70–72%	+ dostateczny	C+ – uczeń pewnie spełnia wymagania na ocenę dostateczną, wykonuje większość typowych zadań samodzielnie i poprawnie oraz podejmuje część umiejętności wymaganych na ocenę dobrą.
73–84%	dobry	B – uczeń samodzielnie stosuje wiadomości i umiejętności w typowych sytuacjach oraz poprawnie rozwiązuje większość zadań.
85–88%	+ dobry	B+ – uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą w wysokim stopniu i podejmuje zadania bardziej złożone.
89–99%	bardzo dobry	A – uczeń bardzo dobrze opanował wymagania, sprawnie analizuje, wnioskuje, tworzy poprawne wypowiedzi i samodzielnie wykorzystuje wiedzę.
100%	celujący	Uczeń w pełni opanował wymagania i twórczo, samodzielnie stosuje wiadomości i umiejętności także w sytuacjach nietypowych i złożonych.